Analiza możliwości zwiększenia udziału transportu rzecznego węgla z kopalń Katowickiego Holdingu Węglowego

Liczba stron: 85

Nazwa Szkoły Wyższej: Politechnika Śląska w Gliwicach

Rodzaj pracy: inżynierska

Rok oddania: 1999

Spis treści

WSTĘP 5

ROZDZIAŁ 1 8

PODSTAWOWE CECHY WPŁYWAJĄCE NA ROZWÓJ TRANSPORTU WODNEGO ŚRÓDLĄDOWEGO 8

ROZDZIAŁ 2 12

HISTORYCZNY ROZWÓJ DROGI WODNEJ RZEKI ODRY 12

1. Rzeka Odra od początków państwa polskiego. 12

2. Odra za panowania Prus i Niemiec. 14

3. Rozwój Odrzańskiej Drogi Wodnej po II wojnie światowej. 15

ROZDZIAŁ 3 18

CHARAKTERYSTYKA ODRZAŃSKIEJ DROGI WODNEJ 18

1. Droga wodna Odry. 18

1.1. Kanał Gliwicki. 19

1.2. Kanał Kędzierzyński. 20

1.3. Odra skanalizowana. 20

1.4. Odra swobodnie płynąca. 23

1.5. Droga wodna Szczecin-Świnoujście. 28

1.6. Połączenia kanałowo-rzeczne Odry z innymi drogami wodnymi. 28

2. Porty i przeładownie drogi wodnej Odry. 29

3. Przewozy i przeładunki na drodze wodnej Odry. 34

3.1. Przewozy towarowe. 34

3.2. Przewozy pasażerskie. 37

3.3. Przeładunki w portach. 40

4. Flota, stocznie i bazy remontowe. 41

4.1. Flota żeglugi odrzańskiej. 41

4.2. Stocznie rzeczne i bazy remontowe. 44

ROZDZIAŁ 4 46

ANALIZA MOŻLIWOŚCI PRZYSTOSOWANIA RZEKI ODRY DO EUROPEJSKIEGO SYSTEMU DRÓG WODNYCH 46

1. Odra jako droga wodna – ocena stanu istniejącego. 47

2. Warianty modernizacji rzeki Odry przyjęte do analizy. 49

3. Zapotrzebowanie na usługi transportowe na drodze wodnej Odry. 50

4. Rozwiązania techniczne drogi wodnej Odry. 52

4.1. Parametry techniczne drogi wodnej. 52

4.2. Zakres przewidzianych prac na drodze wodnej Odry. 53

4.2.1. Zakres przewidzianych prac dla wariantu kl. III. 54

4.2.2. Zakres przewidzianych prac dla wariantu docelowego. 54

4.2.3. Zakres przewidzianych prac dla wariantu przejściowego. 55

5. Wpływ drogi wodnej na środowisko i uwarunkowania wynikające z jego ochrony. 57

6. Powiązanie drogi wodnej z terenami przyległymi i wpływ planowanych działań na zmiany w przestrzennym zagospodarowaniu. 58

7. Uwarunkowania prawne. 59

8. Aspekty finansowe i analiza opłacalności proponowanych przedsięwzięć. 60

8.1. Wykorzystanie żeglugowe rzeki Odry. 60

8.2. Popyt na przeładunki portowe. 63

8.3. Koszty przewozu polską flotą. 63

8.4. Korzyści wynikające z dostosowania Odry do drogi wodnej klasy międzynarodowej. 64

8.4.1. Korzyści gospodarcze. 64

8.4.2. Korzyści właściciela drogi wodnej. 65

8.4.3. Korzyści ekologiczne. 66

8.4.4. Korzyści niewymierne. 66

8.5. Źródła finansowania. 68

8.6. Efektywność ekonomiczna. 68

9. Wnioski. 69

ROZDZIAŁ 5 71

WYKORZYSTANIE ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ DO TRANSPORTU WĘGLA 71

WNIOSKI KOŃCOWE 75

ZAŁĄCZNIKI 76

NR 1. Klasyfikacja europejskich śródlądowych dróg wodnych (EKG-ONZ-92) 76

NR 2. Plan sytuacyjny Odrzańskiej Drogi Wodnej 77

NR 3. Porty i nabrzeża rzeki Odry 78

NR 4. Projekt modernizacji rzeki Odry 79

NR 5. Harmonogram wydatków planowanego rozwoju Odry — wariant przejściowy 80

BIBLIOGRAFIA 81

SPIS RYSUNKÓW 84

SPIS TABEL 85

Wstęp

Gospodarczy rozwój każdego regionu zależny jest w pierwszym rzędzie od poprawy jego infrastruktury transportowej. Dla gospodarczego rozwoju i międzynarodowej roli Górnego Śląska i Nadodrza pierwszoplanowe znaczenie powinna mieć modernizacja i dalsza rozbudowa Odrzańskiej Drogi Wodnej, która mimo wieloletniego nie dofinansowania i popełnionych błędów w procesie jej rozwoju nadal stanowi najważniejszy ciek wodny wykorzystywany do celów transportowych w Polsce.

Znaczenie transportowe tej arterii wynika również z układu geograficznego, który pokrywa się z kierunkiem największego nasilenia przewozów ładunków masowych jak np. węgiel, ruda i inne towary, ze Śląska do portów morskich, i z powrotem, jak również do odbiorców krajowych i zagranicznych.

Mimo tak sprzyjających warunków geograficznych, żegluga śródlądowa na Odrze jest jedną z najsłabiej rozwiniętych gałęzi transportu w tym regionie. Główną przyczyną takiej sytuacji jest niewątpliwie stan tej drogi wodnej. Ale nie tylko. Wpływa także na to negatywne nastawienie większości większych i mniejszych potencjalnych klientów żeglugi śródlądowej, jako środka przewozowego oraz „zapędy” monopolistyczne transportu kolejowego.

Przedmiotem pracy jest proces decyzyjno analityczny programowanego przedsięwzięcia modernizacji i rozbudowy Odrzańskiej Drogi Wodnej, którego program obejmuje stopniową poprawę parametrów drogi wodnej rzeki Odry na jej całej długości, aż do spełnienia warunków drogi wodnej o znaczeniu międzynarodowym, a co za tym idzie przystosowanie tej drogi do warunków europejskiego systemu transportowego. Poprawa warunków nawigacyjnych na tej drodze powinna w zasadniczy sposób przyczynić się do zwiększenia udziału transportu rzecznego w przewozach ładunków dokonywanych w ogólnym systemie transportowym. Programem tym bardzo zainteresowany jest przemysł węglowy jako główny eksporter ładunków masowych jak również wojewodowie nadodrzańscy oczekujący ożywienia gospodarczego Nadodrza równolegle z rozwojem transportu międzynarodowego po Odrze.

Głównym celem pracy jest przeprowadzenie analizy możliwości zwiększenia potencjału przewozowego drogi wodnej rzeki Odry oraz porównanie tego rodzaju transportu z transportem kolejowym i samochodowym. Ważna jest tutaj odpowiedź na pytanie: czy transport rzeczny może stanowić konkurencje dla transportu kolejowego i samochodowego oraz czy może stanowić istotną możliwość obniżki kosztu dostarczenia węgla odbiorcy? Dokumentując aktualny stan transportu rzecznego w Polsce, starałem się porównać go do transportu śródlądowego jaki występuje w Europie Zachodniej i jaką tam żegluga śródlądowa odgrywa rolę w ogólnym systemie transportowym.

W rozdziale pierwszym zostały opisane podstawowe cechy żeglugi śródlądowej, które determinują jej rozwój w krajach Unii Europejskiej oraz uwarunkowania, które decydują o rozwoju żeglugi śródlądowej w Polsce.

Rozdział drugi jest historycznym obrazem kształtowania się odrzańskiego szlaku transportowego od początków państwa polskiego do chwili obecnej. Opisany jest tutaj rozwój tej rzeki na przestrzeni kilku wieków.

W rozdziale trzecim scharakteryzowana jest infrastruktura liniowa i punktowa w postaci portów i przeładowni występujących na Odrzańskiej Drodze Wodnej. Podane są wielkości przewozów i przeładunków wykonywanych na tej drodze w poszczególnych latach jak również długości sezonów nawigacyjnych.

Rozdział czwarty to kompleksowa analiza przystosowania Odry do europejskiego systemu dróg wodnych po przez modernizację i rozbudowę tej rzeki, a obejmuje

ona:

- opis i analizę aktualnego stanu technicznego zabudowy rzeki Odry,
- rozpoznanie potrzeb przewozowych: krajowych, zagranicznych i tranzytowych,
- zamierzenia techniczne i prawne związane z dostosowaniem Odry do systemu dróg wodnych Europy Zachodniej z uwzględnieniem połączenia Odry w przyszłości z projektowaną drogą wodną Wschód – Zachód oraz Dunajem,
- zamierzone zmiany organizacji prowadzenia prac inwestycyjnych związanych z przebudową rzeki ,
- analizę istniejącego stanu zaplecza armatorskiego, stoczniowego i portowego,
- informacje o stanie posiadania floty towarowej,
- rachunek ekonomiczny ze wskazaniem źródeł i możliwości finansowania,
- harmonogram realizacji przedsięwzięcia ze wskazaniem zadań priorytetowych.

Rozdział piąty opisuje obecne możliwości żeglugi śródlądowej w transporcie węgla ze śląskich kopalń, głównie z Katowickiego Holdingu Węglowego jak również jego odbiorców.

Metodą zastosowaną przy pisaniu tej pracy jest metoda polegająca na szerokim przeglądzie literatury dotyczącej tego tematu, poddałem analizie dokumentacje otrzymaną w instytucjach zainteresowanych tą tematyką, pomocne okazały się również informacje zamieszczone w internecie na stronach rządowych. Poza źródłami podanymi w spisie literatury i w przypisach wykorzystałem szereg cennych uwag, jakich udzielili mi: J. Stachowicz, J. Mańka, A. Jastrzębski, T. Lisiewicz, M. Brzózka.

Wybrałem ten temat aby zwrócić w tej pracy uwagę na problemy związane z zagospodarowaniem jak i wykorzystaniem transportowym rzeki Odry, która jest ważną częścią systemu transportowego Górnego Śląska, a która w chwili obecnej odgrywa w transporcie marginalną role co powinniśmy zmienić dla dobra naszego i następnych pokoleń. W dobie szybko rozwijającej się motoryzacji i przewozów transportem kolejowym i samochodowym, ważnym problemem Śląska jest zanieczyszczenie środowiska naturalnego.

Dlatego we wspieraniu rozwoju transportu proekologicznego jakim niewątpliwie jest żegluga śródlądowa upatrywałbym przyszłość dla dalszego rozwoju wysoce uprzemysłowionego Śląska. Ważne podkreślenia jest również to, że transport ten przy dobrze rozwiniętej infrastrukturze jest stosunkowo tani co mogło by mieć istotny wpływ na koszt zakupu przez odbiorcę tego głównego surowca jakim jest węgiel wydobywany na Śląsku. Nie ulega również wątpliwości fakt, że konieczna jest poprawa funkcjonowania naszego transportu przed przystąpieniem do Unii Europejskiej zwłaszcza, że Polska jeżeli chodzi o żeglugę śródlądową ma dogodne położenie geograficzne po między krajami o dobrze rozwiniętych drogach wodnych.

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę pisanie prac - sprawdzony serwis!